

Historiek van de basiliek van Kortenbos en haar band met de abdij van Averbode

In de hoop om de omgeving van het Kapuintjesbos - waar ze goederen bezat - veiliger te maken, plaatste mevrouw Elisabeth Reynders – van Oeteren (een weduwe uit Sint-Truiden) in 1636 een klein potaarden Mariabeeldje in een eik op de hoek van de weg naar Kozen en de baan van Sint-Truiden naar Hasselt.

Een jaar later schonk ze een damasten kleed aan het beeldje en plaatste Maria en het kindje een verguld kroontje op het hoofd.

Stilaan begonnen zieken uit de omgeving het beeld te vereren en bij het beeld kwam een offerblok. Rond de boom met het beeldje werd een kleine kapel gebouwd. In 1639 werd er de eerste mis gelezen. Na ingewikkelde juridische geschillen werd in 1640 beslist dat de kapel en het beeldje bij de parochie Kozen hoorden en dat de offeranden aan de pastoor toekwamen.

Vanaf 1230 – 1232 mocht de abdij van Averbode, in de parochie Kozen, leden uit haar gemeenschap tot pastoor laten benoemen. Aldus kwam het beeldje onder de hoede van de pastoor van Kozen en de abdij van Averbode.

In 1641 gaf de bisschop van Luik de toestemming tot het bouwen van de huidige kapel. Het hoogaltaar kwam op de plaats waar de eik met het beeldje stond. Voordien had Elisabeth van Oeteren de grond voor de kapel geschonken. In ruil kreeg zij een eeuwig jaargetijde dat nog steeds wordt gevierd.

De bouwwerken vorderden goed. De architect was wellicht de franciscaan Nicolaas Ray (+1664). In 1664 was de kapel af en op 1 mei 1648 werd ze gewijd door de hulpbisschop van Luik in tegenwoordigheid van de abten van Averbode en van de benedictijnerabdij van Sint-Truiden. Nadien werden nog de kruisbeuken bijgebouwd. De toren was in 1665 voltooid.

Er gebeurden talrijke mirakelen in Kortenbos. Deze werden zorgvuldig geregistreerd. Reeds in 1644 werd de kerkelijke goedkeuring bekomen van elf wonderbare genezingen, toegeschreven aan de voorspraak van Onze-Lieve-Vrouw van Kortenbos. In 1651 van zeven andere en in 1652 nogmaals van veertien genezingen. Vandaar - tot op heden - de naam: **“ Onze-Lieve-Vrouw van Kortenbos, behoudenis der zieken”**.

Vanaf 1644, toen de kerk kon worden gebruikt, werd er voor Kortenbos een afzonderlijke rector, eveneens uit Averbode, benoemd, want Kozen en Kortenbos liggen meer dan twee kilometer uit elkaar. Weldra werd deze rector bijgestaan door enkele jongere medebroeders. Als woning voor de rector en zijn helpers kocht de abt in 1646 het huis dat in 1642 tegenover de ingang van de kapel nieuw gebouwd was.

Tot in 1831 bleef een norbertijn van Averbode in Kortenbos aanwezig. Zijn opvolger slaagde er in Kortenbos in 1842 als een zelfstandige parochie te laten erkennen, waarbij de kapel parochiekerk werd. Intussen was de abdij van Averbode na de opheffing in de Franse tijd heropgericht en in 1846 kwam er een nieuwe pastoor uit Averbode. Deze werd sindsdien ononderbroken opgevolgd door priesters uit de abdij.

In 1936 werd de parochiekerk tot basiliek verheven. Talrijke kunstvoorwerpen in de basiliek verwijzen naar de eeuwenoude sterke band tussen de Basiliek van Kortenbos, de abdij van Averbode en de norbertijnenorde.

De Basiliek is gewijd aan Onze-Lieve-Vrouw Tenhemelopneming. Haar beeld is dat van Onze-Lieve-Vrouw behouden is der zieken.

Wetenswaardig over de Basiliek

- Het kerkgebouw: een prototype van Barokke bouwkunst
- Curiosa: lambrisering en de biechtstoelen
- Hoogaltaar: allegorisch beeldhouwwerk van de hand van P. Scheemaekers (Antwerpen)
- Het genadebeeld: gepolychromeerde pijpjaarde
- 12 geschilderde portretten van heiligen uit de Premonstratenzerfamilie
- Beeld van Gerlachus van Houthem (Nederlands Limburg - 12^e eeuw) – hij is de tweede kerkpatroon

Onze-Lieve-Vrouw van Kortenbos is patroonheilige van Limburg.